

ATODLEN 1

Rheoliad 2

RHEOLIADAU A DDIRYMIR

RHAN 1

Dirymiadau

Rheoliadau a ddirymir	Cyfeiriadau	Graddau'r dirymu
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau) 2000	O.S. 2000/1979 (Cy. 140)	Yn llwyr
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau Disgyblu) 2001	O.S. 2001/1424 (Cy. 99)	Yn llwyr
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau) (Diwygio) 2001	O.S. 2001/2496 (Cy. 200)	Yn llwyr
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau Disgyblu) (Diwygio) 2003	O.S. 2003/503 (Cy. 71)	Yn llwyr
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau) (Diwygio) 2004	O.S. 2004/1741 (Cy. 180)	Yn llwyr
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau) (Diwygio) 2005	O.S. 2005/69 (Cy. 7)	Yn llwyr
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau) (Diwygio) 2006	O.S. 2006/1343 (Cy. 133)	Yn llwyr
Rheoliadau Addysg (Cyflenwi Gwybodaeth) (Cymru) 2009	O.S. 2009/1350 (Cy. 126)	Yn llwyr
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau) (Diwygio) 2009	O.S. 2009/1353 (Cy. 129)	Yn llwyr
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru	O.S. 2009/1354 (Cy. 130)	Yn llwyr

Statws This is the original version (as it was originally made).

Rheoliadau a ddirymir	Cyfeiriadau	Graddau'r dirymu
(Swyddogaethau Disgyblu) (Diwygio) 2009		
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau Disgyblu) (Diwygio Rhif 2) 2009	O.S. 2009/2161 (Cy. 184)	Yn llwyr
Rheoliadau Addysg (Gwaith Penodedig a Chofrestru) (Cymru) 2010	O.S. 2010/2710 (Cy. 227)	Yn llwyr
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau Disgyblu) (Diwygio) 2011	O.S. 2011/2908 (Cy. 312)	Yn llwyr
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau) (Diwygio) 2012	O.S. 2012/166 (Cy. 25)	Yn llwyr
Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau Disgyblu) (Diwygio) 2012	O.S. 2012/170 (Cy. 29)	Yn llwyr

RHAN 2

Arbedion a darpariaethau trosiannol cyffredinol

Penderfyniadau ynghylch cyfnod prawf

1. Yn achos person a oedd, ar 1 Medi 1992, wedi cychwyn ond heb gwblhau cyfnod prawf o dan reoliad 14 o Reoliadau 1989 ac Atodlen 6 iddynt, mae rheoliad 14 o Reoliadau 1989 ac Atodlen 6 iddynt i barhau i gael effaith hyd oni chydymffurfiwyd â'r holl ddarpariaethau.

2. O ran athrawon—

(a) y dyfarnwyd eu bod yn anaddas i gael eu cyflogi ymhellach fel athrawon cymwysedig yn unol â pharagraff 2(c) o Atodlen 2 i Reoliadau 1959; neu

(b) a gafodd hysbysiad ysgrifenedig o dan baragraff 5(2) o Atodlen 6 i Reoliadau 1982,

nid ydynt i gyflawni gwaith a bennwyd yn rheoliad 16 heb gydsyniad Gweinidogion Cymru.

Achos disgyblu

3. Er gwaethaf dirymu Rheoliadau Cyngor Addysgu Cyffredinol Cymru (Swyddogaethau Disgyblu) 2001(1) (“Rheoliadau 2001”)—

(a) mae person sy'n destun achos disgyblu yn union cyn 1 Ebrill 2015 yn unol â Rheoliadau 2001 i gael ei drin fel pe bai yn destun achos disgyblu yn unol â Rhan 5 o'r Rheoliadau hyn; a

(1) [O.S. 2001/1424 \(Cy. 99\)](#).

- (b) mae unrhyw orchymyn disgyblu a wnaed yn unol â Rheoliadau 2001 ac sydd mewn grym yn union cyn 1 Ebrill 2015 i barhau i gael effaith fel pe bai wedi ei wneud yn unol â Rhan 5 o'r Rheoliadau hyn.

ATODLEN 2

Rheoliad 9

MATERION SYDD I'W COFNODI AR Y GOFRESTR

RHAN 1

Pob person cofrestredig

1. Pan fo'r person yn gofrestredig, dyddiad y cofrestriad cyntaf.
2. Y categori neu'r categorïau cofrestru y mae'r person wedi cofrestru ynddo/ynddynt.
3. Enw llawn y person cofrestredig.
4. Y cyfeirnod swyddogol a neilltuwyd i'r person cofrestredig hwnnw, os o gwbl.
5. Mynegiant a yw'r person cofrestredig wedi talu unrhyw ffi cofrestru.
6. Pa un ai dyn ynteu fenyw yw'r person cofrestredig.
7. Dyddiad geni'r person cofrestredig.
8. Os yw'n hysbys, unrhyw enw yr arferai'r person cofrestredig gael ei alw.
9. Os yw'n hysbys, y grŵp hiliol y mae'r person cofrestredig yn perthyn iddo.
10. Os yw'n hysbys, pa un ai yw'r person cofrestredig yn anabl.
11. Cyfeiriad cartref y person cofrestredig, neu gyfeiriad cyswllt arall ac, os yw'n hysbys, rhif ffôn a chyfeiriad post electronig y person cofrestredig.
12. Rhif yswiriant gwladol y person cofrestredig.
- 13.—(1) Os yw'n hysbys, mewn perthynas â phob un o'r ysgolion neu'r sefydliadau pan fo'r person cofrestredig yn gyflogedig neu wedi bod yn gyflogedig neu wedi ei gymryd ymlaen i ddarparu gwasanaethau perthnasol—
  - (a) enw, cyfeiriad, rhif ffôn a chyfeiriad post electronig yr ysgolion neu'r sefydliadau lle mae'r person cofrestredig yn gyflogedig neu wedi bod yn gyflogedig;
  - (b) manylion pob un o'r mathau o ysgolion neu sefydliadau lle mae'r person cofrestredig yn gyflogedig neu wedi bod yn gyflogedig neu wedi ei gymryd ymlaen i ddarparu gwasanaethau perthnasol gan gynnwys a oedd yr ysgol yn un a gynhelir neu'n ysgol annibynnol;
  - (c) enwau'r awdurdodau lleol a oedd yn cynnal neu sy'n cynnal yr ysgol neu'r sefydliad os yn gymwys;
  - (d) a oedd neu a yw'r person cofrestredig yn gyflogedig neu wedi ei gymryd ymlaen yn amser llawn neu'n rhan-amser;
  - (e) y swyddi a ddaliwyd gan y person cofrestredig; ac
  - (f) y dyddiadau y cychwynnodd y person cofrestredig ar ei swydd bresennol.

(2) Os yw'n hysbys, pan nad yw'r person cofrestredig yn gyflogedig ar hyn o bryd nac wedi ei gymryd ymlaen fel arall i ddarparu gwasanaethau perthnasol, y dyddiad yr oedd wedi ei gymryd ymlaen ddiwethaf i wneud hynny, a'r manylion a nodir ym mharagraffau (a) i (f) o is-baragraff (1) mewn perthynas â'i swydd fwyaf diweddar.

14. Os yw'n hysbys, pan fo person cofrestredig wedi ei gymryd ymlaen i ddarparu gwasanaethau perthnasol drwy asiantaeth—

- (a) enw, cyfeiriad, rhif ffôn a chyfeiriad post electronig yr asiantaeth honno;
- (b) y dyddiad y cofrestrodd y person cofrestredig gyntaf â'r asiantaeth neu'r sefydliad lle y mae neu yr oedd y person cofrestredig wedi ei gymryd ymlaen i ddarparu gwasanaethau perthnasol; ac
- (c) pan fo'r person cofrestredig yn darparu gwasanaethau perthnasol mewn ysgol neu sefydliad—
  - (i) enw, cyfeiriad, rhif ffôn a chyfeiriad post electronig yr ysgol neu'r sefydliad lle y mae'r person yn darparu gwasanaethau perthnasol;
  - (ii) a oedd yn darparu gwasanaethau perthnasol mewn ysgol a gynhelir neu mewn ysgol annibynnol;
  - (iii) enwau'r awdurdodau lleol a oedd yn cynnal neu sy'n cynnal yr ysgol neu'r sefydliad os yn gymwys;
  - (iv) a oedd neu a yw'r person cofrestredig yn gyflogedig neu wedi ei gymryd ymlaen fel arall yn amser llawn neu'n rhan-amser;
  - (v) y swyddi a ddaliwyd gan y person cofrestredig; a
  - (vi) y dyddiad y cychwynnodd y person cofrestredig ar ei swydd bresennol.

15. Os yw'n hysbys, a yw'r person cofrestredig—

- (a) wedi ymddeol;
- (b) yn cael seibiant gyrfa;
- (c) yn ddi-waith; neu
- (d) wedi ei gyflogi neu ei gymryd ymlaen fel arall i ddarparu gwasanaethau perthnasol.

16. Os yw'n hysbys, pan fo gan y person cofrestredig radd neu gymhwyster cyfwerth—

- (a) dyddiad ei ddyfarnu;
- (b) ei deitl;
- (c) y sefydliad a'i dyfarnodd;
- (d) dosbarth y radd neu'r cymhwyster; ac
- (e) y pwnc.

17. Os yw'n hysbys, manylion am unrhyw gymhwyster academiaidd neu broffesiynol arall sydd gan y person cofrestredig ac y mae'r Cyngor yn ei ystyried yn berthnasol i ddarparu gwasanaethau perthnasol gan berson cofrestredig.

18. Os yw'n hysbys, pa wybodaeth bynnag o blith y canlynol y mae'r Cyngor yn ei hystyried yn briodol mewn perthynas â'r person cofrestredig a pha un ai yw—

- (a) wedi derbyn hyfforddiant i'w alluogi i ddarparu gwasanaethau perthnasol drwy gyfrwng y Gymraeg;
- (b) yn gallu rhoi gwersi Cymraeg ail iaith;
- (c) wedi ennill cymhwyster Cymraeg ac os felly, math a lefel y cymhwyster hwnnw;
- (d) yn siaradwr Cymraeg;

- (e) wedi ei gyflogi neu ei gymryd ymlaen fel arall i ddarparu gwasanaethau mewn ysgol sy'n darparu addysg drwy gyfrwng y Gymraeg, ac os felly, y categori iaith a ddefnyddir gan gorff llywodraethu'r ysgol ym mhrosbectws yr ysgol i'w disgrifio; ac
- (f) yn siaradwr rhugl neu iaith gyntaf mewn iaith ar wahân i Gymraeg neu Saesneg, ac os felly, yr iaith a siaredir.

19. Telerau unrhyw orchymyn disgyblu a wnaed gan y Cyngor, ar wahân i gerydd, sydd mewn grym am y tro.

20. Telerau unrhyw gerydd a gyflwynwyd gan y Cyngor am gyfnod o ddwy flynedd o'r dyddiad y cyflwynwyd y cerydd.

21. Telerau unrhyw gyfyngiad neu fanylion unrhyw waharddiad sydd mewn grym am y tro mewn perthynas â'r person cofrestredig o ganlyniad i gyfarwyddyd a roddwyd o dan adran 142 o Ddeddf 2002.

22. Telerau unrhyw orchymyn gwahardd sydd mewn grym am y tro mewn perthynas â'r person cofrestredig a wnaed gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 141B o Ddeddf 2002(2).

23. Telerau unrhyw gyfyngiad neu fanylion unrhyw waharddiad sydd mewn grym am y tro mewn perthynas â'r person cofrestredig o ganlyniad i gamau disgyblu a gymerwyd gan Gyngor Addysgu Cyffredinol yr Alban.

24. Telerau unrhyw gyfyngiad neu fanylion unrhyw waharddiad sydd mewn grym am y tro mewn perthynas â'r person cofrestredig o ganlyniad i gamau disgyblu a gymerwyd gan Gyngor Addysgu Cyffredinol Gogledd Iwerddon.

25. Telerau unrhyw gyfyngiad neu fanylion unrhyw waharddiad sydd mewn grym am y tro mewn perthynas â'r person cofrestredig o ganlyniad i gamau disgyblu a gymerwyd gan Gyngor An Chomhairle Mhúinteoireachta neu'r Cyngor Addysgu.

RHAN 2

Athrawon ysgol

26. Y dyddiad y cymhwysodd y person yn athro neu'n athrawes ysgol.

27. Os yw'n hysbys y dyddiad y cychwynnodd yr athro neu'r athrawes ysgol ei swydd gyntaf fel athro neu athrawes gymwysedig.

28. Pan fo'r athro neu'r athrawes ysgol wedi cwblhau cwrs hyfforddiant cychwynnol athrawon yn llwyddiannus—

- (a) enw'r sefydliad a oedd yn darparu'r cwrs;
- (b) teitl y cwrs neu ddisgrifiad ohono;
- (c) y pwnc neu'r pynciau a astudiwyd gan yr athro neu'r athrawes ysgol; a
- (d) oedrannau'r disgyblion y cynlluniwyd y cwrs i baratoi'r athro neu'r athrawes ysgol ar gyfer eu haddysgu.

29. Pan fo'r athro neu'r athrawes ysgol wedi cymhwyso fel athro neu athrawes ysgol mewn modd ar wahân i gwblhau cwrs hyfforddiant cychwynnol athrawon—

- (a) y math o raglen hyfforddi a gwblhawyd;
- (b) enw'r ysgol neu'r sefydliad lle y dilynwyd yr hyfforddiant athrawon ysgol; ac
- (c) y dyddiad y cwblhawyd y rhaglen hyfforddi.

---

(2) Mewniodwyd gan adran 8(1) o [Ddeddf Addysg 2011](#) (p. 21).

30. Os yw'n hysbys—

- (a) manylion unrhyw gymhwyster sydd gan yr athro neu'r athrawes ysgol i addysgu pobl â nam ar eu golwg neu ar eu clyw fel y cyfeirir ato yn rheoliad 11, 12 neu 13 o Reoliadau Addysg (Cymwysterau a Safonau Iechyd Athrawon) (Cymru) 1999(3); a
- (b) pan fo'r athro neu'r athrawes ysgol wedi ennill Cymhwyster Proffesiynol Cenedlaethol ar gyfer Prifathrawiaeth, mynegiant o'r ffaith honno a dyddiad y dyfarniad.

31. Os yw'n hysbys, pan fo'r athro neu'r athrawes ysgol—

- (a) yn athro neu'n athrawes ôl-drothwy neu'n arfer bod yn athro neu'n athrawes ôl-drothwy, mynegiant o'r ffaith honno, y dyddiad y cychwynnodd yr athro neu'r athrawes ysgol yn y swydd honno ac enw'r ysgol yr oedd yr athro neu'r athrawes ysgol yn gyflogedig ynddi pan gafodd ei benodi gyntaf neu ei phenodi gyntaf i'r swydd honno;
- (b) yn athro neu'n athrawes uwch-sgiliau, mynegiant o'r ffaith honno, y dyddiad y cafodd yr athro neu'r athrawes ysgol ei ardystio neu ei hardystio yn athro neu'n athrawes o'r fath, a'r ysgol yr oedd yr athro neu'r athrawes ysgol yn gyflogedig ynddi pan gafodd ei ardystio neu ei hardystio yn athro neu'n athrawes uwch-sgiliau; ac
- (c) yn ymarferydd arweiniol, mynegiant o'r ffaith honno, y dyddiad y cychwynnodd yr athro neu'r athrawes ysgol ar y swydd honno, a'r ysgol yr oedd yr athro neu'r athrawes ysgol yn gyflogedig ynddi pan gafodd ei benodi gyntaf neu ei phenodi gyntaf i'r swydd honno.

32. A yw'r athro neu'r athrawes ysgol neu a oedd yr athro neu'r athrawes ysgol yn ddirprwy bennaeth, yn bennaeth neu'n bennaeth cynorthwyol, ac os felly—

- (a) y dyddiad y'i penodwyd gyntaf i'r swydd honno; a
- (b) enw'r ysgol yr oedd yn gyflogedig ynddi pan gafodd ei benodi gyntaf neu ei phenodi gyntaf i'r swydd honno.

33. Pan fo'r person yn gyflogedig fel athro neu athrawes ysgol mewn ysgol a gynhelir, mynegiant a yw'r person hwnnw—

- (a) wedi ei gyflogi ar y brif ystod cyflog; neu
- (b) wedi ei gyflogi ar yr ystod cyflog uwch.

34.—(1) Pan fo'r athro neu'r athrawes ysgol wedi gweithio cyfnod sefydlu neu ran o gyfnod sefydlu, pa un ai yw hynny yng Nghymru neu Loegr—

- (a) enw'r corff priodol;
  - (b) y dyddiad y cychwynnodd yr athro neu'r athrawes ysgol y cyfnod sefydlu;
  - (c) pan fo'n gymwys, mynegiant bod yr athro neu'r athrawes ysgol wedi cwblhau'r cyfnod sefydlu yn llwyddiannus, a dyddiad ei gwblhau;
  - (d) pan fo'n gymwys, mynegiant bod yr athro neu'r athrawes ysgol wedi cael ymestyn y cyfnod sefydlu, a chyfnod yr estyniad;
  - (e) pan fo'n gymwys, mynegiant bod yr athro neu'r athrawes ysgol wedi cwblhau rhan o gyfnod sefydlu yn unig, a'r cyfnod a weithiwyd; ac
  - (f) pan fo'n gymwys, mynegiant bod y person wedi methu â chwblhau'r cyfnod sefydlu yn llwyddiannus.
- (2) Pan fo'r person yn athro neu'n athrawes ysgol ac nad yw wedi gweithio cyfnod sefydlu—
- (a) os yw'r athro neu'r athrawes ysgol wedi ei eithrio neu ei heithrio o'r gofyniad i weithio cyfnod sefydlu, y rheswm dros yr eithriad; neu

---

(3) O.S. 1999/2817 (Cy. 18).

- (b) os nad oedd yn ofynnol i'r athro neu'r athrawes ysgol weithio cyfnod sefydlu ar yr adeg berthnasol, datganiad o'r ffaith honno.

35. Os yw'n gymwys, mynegiant bod yr athro neu'r athrawes ysgol wedi methu cyfnod prawf, ac a yw Gweinidogion Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol wedi cydsynio i'r athro hwnnw neu'r athrawes honno gyflawni gwaith penodedig o dan reoliadau a wnaed o dan—

- (a) adran 133 o Ddeddf 2002; neu
(b) adran 14 o Ddeddf 2014.

36. Os yw'n gymwys, mynegiant bod yr athro neu'r athrawes ysgol wedi ymddeol o dan achos C ym mharagraff 3 o Atodlen 7 i Reoliadau Pensiynau Athrawon 2010(4) (ymddeoliad ar sail afiechyd).

ATODLEN 3

Rheoliad 15

GOFYNION SYDD I'W BODLONI GAN BERSONAU NAD YDYNT YN ATHRAWON CYMWYSEDIG ER MWYN CYFLAWNI GWAITH PENODEDIG

Dehongli

1. Yn yr Atodlen hon—

ystyr “cynllun hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth” (“*employment-based teacher training scheme*”) yw cynllun a sefydlwyd gan Weinidogion Cymru o dan reoliad 8 o Reoliadau 2004; ac

ystyr “sefydliad achrededig” (“*accredited institution*”) yw sefydliad sydd wedi ei achredu gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru o dan reoliad 7 o Reoliadau 2004 neu gan yr Asiantaeth Hyfforddi a Datblygu ar gyfer Ysgolion o dan reoliad 11 o Reoliadau Addysg (Cymwysterau Athrawon Ysgol) (Lloegr) 2003(5).

Athrawon sy'n dysgu dosbarthiadau meithrin ac mewn ysgolion meithrin ar hyn o bryd nad ydynt yn athrawon cymwysedig

2.—(1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys yn achos—

- (a) athrawon cynorthwyol mewn ysgolion meithrin; neu
(b) athrawon dosbarth meithrin,

y caniatwyd iddynt gael eu cyflogi fel athrawon gan baragraff 4 o Atodlen 4 i Reoliadau 1982 ac a gyflogwyd felly yn union cyn 1 Medi 1989.

(2) Caiff personau o'r fath gyflawni gwaith a bennir yn rheoliad 17 mewn ysgol yn yr un swydd ag y cyflogwyd hwy ynddi cyn 1 Medi 1989.

Personau â chymwysterau arbennig neu brofiad arbennig

3.—(1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys yn achos personau nad ydynt yn athrawon cymwysedig a benodir, neu y bwriedir eu penodi, i gyflawni gwaith a bennir yn rheoliad 17 mewn cysylltiad ag unrhyw gelfyddyd neu sgil neu mewn unrhyw bwnc neu grŵp o bynciau, pan fo angen cymwysterau arbennig neu brofiad arbennig neu'r ddau i wneud hynny.

(4) O.S. 2010/990.

(5) O.S. 2003/1662 fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Addysg 2005 (p. 18) a chan O.S. 2007/2782, O.S. 2009/3156, O.S. 2010/1172 ac O.S. 2012/431.

(2) Caiff personau a grybwyllir yn is-baragraff (1) gyflawni gwaith a bennir yn rheoliad 17 mewn ysgol os, ar adeg eu penodi—

- (a) yw'r awdurdod lleol (yn achos ysgol nad oes ganddi gyllideb ddirprwyedig neu yn achos uned cyfeirio disgyblion), y corff llywodraethu sy'n gweithredu â chydysyniad yr awdurdod lleol (yn achos ysgol sydd â chyllideb ddirprwyedig), neu'r corff llywodraethu (yn achos ysgol arbennig nad yw'n cael ei chynnal gan awdurdod lleol), yn ôl y digwydd, yn fodlon ynglŷn â'u cymwysterau neu brofiad neu'r ddau; a
- (b) nad oes athro neu athrawes gymwysedig addas nac athro neu athrawes ar gynllun hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth ar gael i'w benodi neu i'w phenodi i'r swydd; neu
- (c) mewn cysylltiad â gwaith a ddisgrifir ym mharagraff 6(2) o'r Atodlen hon, nad oes person addas â'r cymwysterau sy'n ofynnol o dan reoliad 3 o Reoliadau 2002 ar gael i'w benodi i swydd o'r fath.

(3) Caiff personau a benodir â chymwysterau neu brofiad arbennig fel y'i disgrifir yn is-baragraff (1) ac sy'n cyflawni gwaith a bennir yn rheoliad 17 fel y'i caniateir gan is-baragraff (2) wneud hynny, yn ddarostyngedig i is-baragraff (4)—

- (a) dim ond am y cyfnod hwnnw o amser nad oes athro neu athrawes gymwysedig addas neu athro neu athrawes ar gynllun hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth ar gael i'w benodi neu i'w phenodi i'r swydd; neu
- (b) mewn cysylltiad â gwaith a ddisgrifir ym mharagraff 6(2) o'r Atodlen hon, dim ond am y cyfnodau hynny o amser nad oes person addas sydd â'r cymwysterau sy'n ofynnol o dan reoliad 3 o Reoliadau 2002 ar gael i'w benodi i swydd o'r fath.

(4) Nid yw is-baragraff (3) yn gymwys yn achos personau o'r fath a benodwyd cyn 8 Ebrill 1982 pan oedd—

- (a) y penodiad yn un am gyfnod penodedig, os a chyn belled nad yw'r cyfnod hwnnw wedi dod i ben; neu
- (b) y penodiad yn un am gyfnod amhenodol, os na fynegwyd fel arall ei fod yn benodiad dros dro yn unig.

Athrawon a Hyfforddwyd Dramor

4.—(1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys yn achos personau sydd wedi cwblhau yn llwyddiannus raglen hyfforddiant proffesiynol i athrawon mewn unrhyw wlad y tu allan i'r Deyrnas Unedig, y mae'r awdurdod cymwys yn y wlad honno yn cydnabod ei bod yn rhaglen o'r fath.

(2) Caiff personau a grybwyllir yn is-baragraff (1) gyflawni gwaith a bennir yn rheoliad 17 mewn ysgol (ar wahân i uned cyfeirio disgyblion) am gyfnod o hyd at ddwy flynedd yn cychwyn ar y dyddiad y maent yn cyflawni'r gwaith a bennir yn rheoliad 17 mewn ysgol gyntaf.

Hyfforddeion ar gyrsiau hyfforddiant cychwynnol athrawon

5.—(1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys yn achos personau sy'n dilyn cwrs hyfforddiant cychwynnol athrawon mewn ysgolion mewn sefydliad achrededig yng Nghymru neu Loegr.

(2) Caiff personau a grybwyllir yn is-baragraff (1) gyflawni gwaith a bennir yn rheoliad 17 mewn ysgol (ar wahân i uned cyfeirio disgyblion) o dan oruchwyliaeth athro neu athrawes gymwysedig yn ystod unrhyw gyfnod y maent yn cael profiad ymarferol o addysgu at ddibenion y cwrs hwnnw.

Athrawon addysg bellach cymwysedig sy'n dysgu cyrsiau galwedigaethol o fewn y cwricwlwm lleol

6.—(1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys yn achos personau sydd â chymwysterau sy'n ofynnol o dan reoliad 3 o Reoliadau 2002.

(2) Caiff personau a grybwyllir yn is-baragraff (1) gyflawni gwaith a bennir yn rheoliad 17 mewn ysgol i'r graddau y mae'r gwaith yn golygu cyflwyno cyrsiau astudiaeth galwedigaethol sy'n ffurfio cwricwlwm lleol cyfan neu ran o gwricwlwm o'r fath a ffurfiwyd gan awdurdod lleol yn unol ag adran 116A o Ddeddf 2002(6), neu gan Weinidogion Cymru yn unol ag adran 33A o Ddeddf Dysgu a Sgiliau 2000.

Cynllun hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth

7.—(1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys yn achos personau sy'n dilyn hyfforddiant at ddibenion cynllun hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth.

(2) Caiff personau o'r fath gyflawni'r gwaith a bennir yn rheoliad 17 mewn ysgol hyd oni fyddant yn cwblhau'r hyfforddiant hwnnw yn llwyddiannus neu yn peidio â'i ddilyn.

Personau eraill y caniateir iddynt gyflawni gwaith penodedig

8.—(1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys yn achos personau nad ydynt yn athrawon cymwysedig ac na chrybwyllir hwy ym mharagraffau 2 i 7 o'r Atodlen hon.

(2) Caiff personau o'r fath gyflawni gwaith a bennir yn rheoliad 17 mewn ysgol, dim ond os bodlonir yr amodau a ganlyn—

- (a) maent yn cyflawni gwaith a bennir yn rheoliad 17 er mwyn cynorthwyo neu gefnogi gwaith athrawon cymwysedig neu athrawon enwebedig yn yr ysgol;
- (b) maent yn ddarostyngedig i gyfarwyddyd a goruchwyliaeth athrawon cymwysedig neu athrawon enwebedig o'r fath yn unol â threfniadau a wneir gan bennaeth yr ysgol; ac
- (c) mae'r pennaeth yn fodlon eu bod yn meddu ar y sgiliau, yr arbenigedd a'r profiad sy'n ofynnol er mwyn cyflawni gwaith a bennir yn rheoliad 17.

(3) Caniateir i brifathrawon, os byddant yn ystyried yr enwebiad yn briodol o dan yr amgylchiadau, enwebu personau a grybwyllir ym mharagraffau 3, 4, 5, 6 neu 7 o'r Atodlen hon fel athrawon enwebedig at ddiben is-baragraff (2).

(4) Wrth benderfynu a oes gan y personau a grybwyllir yn is-baragraff (1) y sgiliau, yr arbenigedd a'r profiad sy'n ofynnol i gyflawni gwaith a bennir yn rheoliad 17 mewn ysgol, caiff penaethiaid roi ystyriaeth i—

- (a) y safonau hynny ar gyfer cynorthwywyr addysgu lefel uwch, neu'r canllawiau hynny sy'n ymwneud â staff cymorth ysgolion, y gellir eu cyhoeddi o bryd i'w gilydd gan Weinidogion Cymru; a
- (b) y canllawiau hynny ar faterion cytundebol sy'n ymwneud â staff cymorth ysgolion, y gellir eu cyhoeddi o bryd i'w gilydd gan unrhyw awdurdod lleol neu gyflogwr arall.

---

(6) Fel y'i mewnosodwyd gan adran 4 o [Fesur Dysgu a Sgiliau \(Cymru\) 2009 \(2009 mccc 1\)](#).

ATODLEN 4

Rheoliad 44

COFNODION A GYNHELIR GAN Y CYNGOR

RHAN 1

Dehongli

1. At ddibenion yr Atodlen hon mae cyfeiriad at berson cofrestredig yn Atodlen 2 i'w gymryd fel cyfeiriad at un o'r personau hynny a nodir yn Rhan 2 o'r Atodlen hon.

RHAN 2

Personau y mae'n ofynnol i'r Cyngor gynnal cofnodion ar eu cyfer

2. Personau y mae eu henwau wedi eu tynnu oddi ar y Gofrestr heblaw am y rhai hynny y tynnwyd eu henwau oddi arni ar eu cais hwy eu hunain neu a fu farw.

3. Personau sy'n anghymwys i gofrestru yn rhinwedd adran 10(3) o Ddeddf 2014.

4. Athrawon cymwysedig nad ydynt yn athrawon cofrestredig.

5. Personau nad ydynt yn athrawon cofrestredig ac sydd wedi cychwyn cwrs hyfforddiant cychwynnol athrawon, pa un ai ydynt wedi cwblhau cwrs o'r fath ai peidio.

6. Personau nad ydynt yn athrawon cymwysedig sydd wedi eu cyflogi fel athrawon mewn ysgolion a gynhelir gan awdurdod lleol.

7. Personau nad ydynt yn athrawon cymwysedig sy'n paratoi ar gyfer Cymhwyster Proffesiynol Cenedlaethol ar gyfer Prifathrawiaeth neu sydd wedi ei ennill.

8. Personau nad ydynt yn dod o fewn yr un o'r categorïau a grybwyllwyd uchod ac nad ydynt yn bersonau cofrestredig—

(a) y neilltuwyd rhif cyfeirnod swyddogol ar eu cyfer; a

(b) sy'n gyflogedig, neu sydd wedi bod yn gyflogedig ar un adeg, fel athro neu athrawes mewn ysgol neu sefydliad addysgol arall.

(2) Personau nad ydynt wedi eu cofrestru o dan unrhyw gategori cofrestru ond sy'n gymwys i gael eu cofrestru ac y mae'r Cyngor yn ei hystyried yn briodol cofnodi'r wybodaeth a nodir yn Rhan 2 amdanynt.

RHAN 3

Gwybodaeth sydd i'w chynnwys yn y cofnodion

9. Yr wybodaeth a nodir ym mharagraffau 3 i 25 o Ran 1 o Atodlen 2.

10. Pan fo'r person wedi ei gofrestru'n flaenorol ond wedi ei dynnu oddi ar y Gofrestr ers hynny—

(a) y categori neu gategoriâu cofrestru yr oeddent wedi eu cofrestru ynddo/ynddynt yn flaenorol;

(b) dyddiad eu cofrestrriad cyntaf; ac

(c) y dyddiad diweddaraf y bu iddynt gael eu tynnu oddi ar y Gofrestr.

11. Yr wybodaeth a nodir yn Rhan 2 o Atodlen 2.
12. Pan fo'r person yn anghymwys i gofrestru yn unol ag adran 10 a rheoliadau a wnaed o dan adrannau 12 neu 13 o Ddeddf 2014, manylion y cyfarwyddyd, y gorchymyn disgyblu neu'r gwaharddiad arall y mae'r person yn anghymwys i gofrestru o'i herwydd.
13. Pan fo person yn anghymwys i gofrestru yn unol ag adran 10 o Ddeddf 2014 am nad yw'r Cyngor yn fodlon bod y person yn addas i gael ei gofrestru, manylion ynghylch y sail dros wneud y penderfyniad i wrthod y cais.
14. Pan fo enw'r person wedi ei dynnu oddi ar y Gofrestr, manylion ynghylch y sail dros dynnu enw'r person oddi ar y Gofrestr.
15. Os yw'r person wedi ei wahardd rhag cyflawni gweithgaredd a reoleiddir yn ymwneud â phlant (o fewn ystyr adran 3(2) o Ddeddf Diogelu Grwpiau Hyglwyf 2006), datganiad o'r ffaith honno.
16. Os yw'r person wedi ei wahardd rhag cyflawni gweithgaredd a reoleiddir yn ymwneud ag oedolion hyglwyf (o fewn ystyr adran 3(3) o Ddeddf Diogelu Grwpiau Hyglwyf 2006), datganiad o'r ffaith honno.

ATODLEN 5

Rheoliad 45

GWYBODAETH SYDD I'W RHOI I'R CYNGOR

RHAN 1

Gwybodaeth sydd i'w rhoi gan gyflogwr perthnasol

1. Datganiad o resymau am beidio â defnyddio gwasanaethau'r person.
2. Cofnodion y cyflogwr sy'n ymwneud â pheidio â defnyddio gwasanaethau'r person neu unrhyw ystyriaeth a roddwyd i beidio â'u defnyddio, gan gynnwys nodiadau a chofnodion cyfarfodydd, nodiadau cyfweiliadau, a thystiolaeth a roddwyd i'r cyflogwr neu a gafwyd ganddo.
3. Cofnodion y cyflogwr ynglŷn â'r ymddygiad a arweiniodd yn y pen draw at beidio â defnyddio gwasanaethau'r person neu a allai fod wedi peri i'r cyflogwr beidio â defnyddio'r gwasanaethau'r person pe na byddai'r person wedi peidio â darparu'r gwasanaethau hynny, gan gynnwys nodiadau a chofnodion cyfarfodydd, nodiadau cyfweiliadau, a thystiolaeth a roddwyd i'r cyflogwr neu a gafwyd ganddo.
4. Llythyrau, rhybuddion neu hysbysiadau a roddwyd gan y cyflogwr i berson mewn perthynas â pheidio â defnyddio gwasanaethau'r person hwnnw neu ystyriaeth a roddwyd i beidio â'i ddefnyddio, neu'r ymddygiad a arweiniodd yn y pen draw at beidio â defnyddio gwasanaethau'r person neu a allai fod wedi peri i'r cyflogwr beidio â defnyddio gwasanaethau'r person pe na byddai'r person wedi peidio â darparu'r gwasanaethau hynny, ac atebion neu sylwadau'r person mewn ymateb.
5. Unrhyw ddatganiadau, sylwadau a thystiolaeth arall a gyflwynwyd gan berson i'r cyflogwr mewn perthynas â pheidio â defnyddio gwasanaethau'r person hwnnw neu ystyriaeth a roddwyd i beidio â'i ddefnyddio, neu'r ymddygiad a arweiniodd yn y pen draw at beidio â defnyddio gwasanaethau'r person neu a allai fod wedi peri i'r cyflogwr beidio â defnyddio gwasanaethau'r person hwnnw pe na byddai'r person wedi peidio â darparu'r gwasanaethau hynny.
6. Llythyr yn rhoi gwybod ynglŷn â bwriad person i beidio â darparu gwasanaethau.

7. Unrhyw ddogfen neu wybodaeth arall y mae'r cyflogwr yn ei hystyried yn berthnasol i unrhyw ymchwiliad y caiff Pwyllgor Ymchwilio ei gynnal neu unrhyw achos y caiff Pwyllgor Ymchwilio neu Bwyllgor Addasrwydd i Ymarfer ei ddwyn yn erbyn person cofrestredig.

RHAN 2

Gwybodaeth sydd i'w rhoi gan asiant

8. Datganiad o'r rhesymau dros derfynu'r trefniadau.

9. Unrhyw gofnodion sy'n ymwneud â therfynu'r trefniadau neu unrhyw ystyriaeth a roddwyd i'w terfynu, gan gynnwys nodiadau a chofnodion cyfarfodydd, nodiadau cyfweliadau, a thystiolaeth a roddwyd i'r asiant neu a gafwyd ganddo.

10. Unrhyw gofnodion sy'n ymwneud â'r ymddygiad a arweiniodd yn y pen draw at derfynu trefniadau neu a allai fod wedi peri i'r asiant eu terfynu, pe na bai'r person wedi derfynu'r trefniadau, neu a allai fod wedi peri i'r asiant ymatal rhag gwneud trefniadau newydd, pe na bai'r person wedi peidio â bod ar gael i weithio, gan gynnwys nodiadau a chofnodion cyfarfodydd, nodiadau cyfweliadau a thystiolaeth a roddwyd i'r asiant neu a gafwyd ganddo.

11. Llythyrau, rhybuddion neu hysbysiadau a roddwyd gan yr asiant i berson mewn perthynas â therfynu trefniadau, neu'r ymddygiad a arweiniodd yn y pen draw at derfynu trefniadau neu a allai fod wedi peri i'r asiant eu terfynu pe na bai'r person wedi derfynu'r trefniadau, neu a allai fod wedi peri i'r asiant ymatal rhag gwneud trefniadau newydd, pe na bai'r person wedi peidio â bod ar gael i weithio, ac atebion neu sylwadau'r person mewn ymateb.

12. Unrhyw ddatganiadau, sylwadau a thystiolaeth arall a gyflwynwyd gan berson i'r asiant mewn perthynas â therfynu trefniadau, neu'r ymddygiad a arweiniodd yn y pen draw at derfynu trefniadau neu a allai fod wedi peri i'r asiant eu terfynu, pe na bai'r person wedi derfynu'r trefniadau, neu a allai fod wedi peri i'r asiant ymatal rhag gwneud trefniadau newydd, pe na bai'r person wedi peidio â bod ar gael i weithio.

13. Llythyr gan y person yn derfynu trefniadau neu'n hysbysu ei fod yn peidio â bod ar gael i weithio.

14. Unrhyw ddogfen neu wybodaeth arall y mae'r asiant yn ei hystyried yn berthnasol i ymchwiliad y caiff Pwyllgor Ymchwilio ei gynnal neu unrhyw achosion y caiff Pwyllgor Ymchwilio neu Bwyllgor Addasrwydd i Ymarfer eu dwyn yn erbyn person cofrestredig.